

Osnovi ekonomije

Baze za drugi kolokvijum

Preko 120 dodatnih kolokvijumskih zadataka za vežbanje

**SKRIPTE
EKOF**

Spremite ispit - lako i efikasno!

SKRIPTE ZA OSNOVE EKONOMIJE 2020/21

I kolokvijum		II kolokvijum		III kolokvijum		Rešeni rokovi	
Skripta	Baze	Skripta	Baze	Skripta	Baze	2017.	2018.
Primeri	Pregledi	Primeri	Pregledi	Primeri	Pregledi	2019.	2020.

© 2020 Skripte Ekof. Sva prava su zadržana. Autor zabranjuje beleženja i umnožavanja svog dela u celosti ili delimično, bilo kojim sredstvima, u bilo kom obliku, na bilo koji trajni ili privremeni, posredni ili neposredni način. (član 20. Zakona o autorskom i drugim srodnim pravima „Službeni glasnik RS“, br. 104/2009, 99/2011, 119/2012, 29/2016 - Odluka US RS i 66/2019)

1. Дугорочна равнотежа на савршено конкурентном тржишту, на којем послују предузећа са идентичним трошковима, доводи до тога да предузећа производе ефикасан обим производње. Да ли је ово тачно или нетачно?

Решење:

У дугом року, савршено конкурентна предузећа ће да производе на минимуму просечних укупних трошкова АТС (ефикасни обим производње), због прилагођавања на тржишту и чињенице да узимају цену као дату са тржишта (погледајте скрипту за други колоквијум, стр.21, стр.19). Стога, тачан одговор је „Тачно“.

2. Уколико су неки ресурси који се користе у производњи добара доступни у ограниченим количинама, тада крива тржишне понуде у дугом року мора бити савршено еластична. Да ли је ово тачно или нетачно?

Решење:

У питању је речено да су ресурси доступни у ограниченим количинама. За хоризонталну дугорочну тржишну понуду једна од основних претпоставки је управо супротно – да су ресурси доступни у неограниченим количинама (погледајте скрипту за други колоквијум, стр.23). Стога, тачан одговор је „Нетачно“.

3. Сва предузећа на савршено конкурентном тржишту остварују нулти економски профит и у кратком и у дугом року. Да ли је ово тачно или нетачно?

Решење:

Знамо да предузеће на савршено конкурентном тржишту остварује добитак или губитак у кратком року, а само у дугом року сва предузећа остварују нулти економски профит, услед прилагођавања на тржишту (погледајте скрипту за други колоквијум, стр.20-21). Тачан одговор је „Нетачно“.

4. Предузеће на савршено конкурентном тржишту ће наставити са производњом у кратком року, али ће остварити губитак уколико је тржишна цена мања од његових просечних варијабилних трошкова, али већа од његових просечних фиксних трошкова. Да ли је ово тачно или нетачно?

Решење:

Ово се тиче одлуке о обустављању производње и пословања са губитком. Уколико је цена мања од просечних варијабилних трошкова, предузеће ће привремено да обустави производњу, а не да послује са губитком (погледајте скрипту за други колоквијум, стр.22). Тачан одговор је „Нетачно“.

5. На конкурентном тржишту предузећа ће излазити и улазити на тржиште све док рачуноводствени профит не буде једнак 0. Да ли је ово тачно или нетачно?

Решење:

Између кратког и дугог рока, на конкурентном тржишту предузећа ће излазити и улазити на тржиште све док *економски* профит не буде једнак нули (погледајте скрипту за други колоквијум, стр.21). Тачан одговор је „Нетачно“.

6. Предузеће тренутно производи 100 јединица производа дневно. Менаџер обавештава власника да производња 100.-те јединице кошта предузеће 5\$. Предузеће може продати 100.-ту јединицу за 6\$. Предузеће треба да производи више од 100 јединица уколико жели да максимира профит (или минимизира губитак). Да ли је ово тачно или нетачно?

Решење:

У питању је дато да је тренутна ситуација да је маргинални трошак (5 долара) мањи од маргиналних прихода (6 долара). Предузеће максимира профит када су маргинални трошкови и маргинални приходи изједначени, тако да ово предузеће треба да повећа обим производње док не дође до ове тачке. Тачан одговор је „Тачно“.

7. Профит конкурентног предузећа ће се повећавати све док је маргинални приход већи од маргиналног трошка. Да ли је ово тачно или нетачно?

Решење:

Ово питање се надовезује на изнете тврдње из претходног питања. Профит се увећава све док се не изједначе маргинални приходи и маргинални трошкови. Након овог нивоа обима (оптимални обим производње), предузеће ће имати веће маргиналне трошкове од маргиналних прихода, тј. профит ће се смањивати са даљим повећањем обима производње. Тачан одговор је „Тачно“.

8. У дугом року, савршено конкурентно тржиште са 1.000 идентичних предузећа ће постићи равнотежну цену која је једнака минимуму просечних укупних трошкова сваког од тих предузећа. Да ли је ово тачно или нетачно?

Решење:

Дугорочна равнотежна у савршеној конкуренцији подразумева производњу по цени на минимуму просечних укупних трошкова (ефикасни обим производње). С обзиром да су сва предузећа идентична, ово важи за сва предузећа и тачан одговор је „Тачно“ (погледајте скрипту за други колоквијум, стр.21).

9. За предузеће на савршено конкурентном тржишту важи да су маргинални приход, просечни приход и укупни приход једнаки. Да ли је ово тачно или нетачно?

Решење:

За СК предузеће важи да је просечан приход једнак цени, и ово је такође једнако маргиналном приходу, јер је цена константна за сваки ниво производње. Међутим, ово наравно није једнако са укупним приходима – укупни приходи представљају умножак цене и количине, и премда је цена константна, количина се мења (погледајте скрипту за други колоквијум, стр.18). Тачан одговор је „Нетачно“.

10. На савршено конкурентном тржишту, предузећа која повећавају цене својих производа најчешће остварују највеће профите. Да ли је ово тачно или нетачно?

Решење:

На СК тржишту предузећа узимају цену као дату са тржишта, јер су појединачно толико мали да не могу да утичу на тржишну цену. Постоји претпоставка веома великог броја продаваца и купаца, тако да није исплативо повећати цену изнад овог нивоа тржишне цене коју сва предузећа узимају као дату. Зашто? Уколико неко предузеће одлучи да продаје производ по вишој цени од дате тржишне цене, купци ће једноставно купити производ код другог продавца где је цена нижа (јер купци сматрају производе за савршене супституте – нема диференцирања производа). Нико неће куповати производ код продавца који је повећао цену, тако да неће бити свакако било каквог профита. Стога, тачан одговор је „Нетачно“.

11. Краткорочна крива понуде на савршено конкурентном тржишту мора бити еластичнија од дугорочне криве понуде. Да ли је ово тачно или нетачно?

Решење:

Напротив, краткорочна крива понуде је нееластичнија од дугорочне криве понуде. Под претпоставком привредне гране са константним трошковима, у дугом року ће чак дугорочна крива понуде на СК тржишту бити хоризонтална (погледајте скрипту за други колоквијум, стр.23). Тачан одговор је „Нетачно“.

12. У дугом року, предузеће треба изаћи са тржишта уколико је његов укупан трошак већи од његовог укупног прихода. Да ли је ово тачно или нетачно?

Решење:

Потребно да разложимо услов који је дат у задатку. У задатку каже да предузеће треба да изађе са тржишта уколико је његов укупан трошак TC већи од његовог укупног прихода TR . Математички, то је:

$$TC > TR$$

Поделимо цео израз са обимом производње Q :

$$\frac{TC}{Q} > \frac{TR}{Q}$$

Знамо да су укупни приходи једнаки производу цене P и количине Q :

$$\frac{TC}{Q} > \frac{PQ}{Q}$$
$$\frac{TC}{Q} > P$$

Такође, знамо да је однос укупних трошкова TC и обима производње једнак просечном укупном трошку ATC :

$$ATC > P$$

Ово је сада познати услов са стр.23 у скрипти за други колоквијум. Уколико је цена мања од (дугорочног) просечног укупног трошка, предузеће излази са тржишта.

Тачан одговор је „Тачно“.

13. Предузеће које максимира профит на савршено конкурентном тржишту ће остварити нулти рачуноводствени профит у дугом року. Да ли је ово тачно или нетачно?

Решење:

На СК тржишту, предузећа остварују нулти економски профит у дугом року (погледајте скрипту за други колоквијум, стр.21). Тачан одговор је „Нетачно“.

14. Предузеће на савршено конкурентном тржишту у кратком року може остварити позитиван, негативан или нулти економски профит. Да ли је ово тачно или нетачно?

Решење:

Наравно, у кратком року предузеће на СК тржишту може остварити позитиван финансијски резултат (добитак) или негативан финансијски резултат (губитак), што је приказано у скрипти за други колоквијум на стр.20. Да ли предузеће може остварити нулти економски профит и у кратком року (знамо да у дугом року свакако ово чини)? Може, наравно, уколико производи ефикасни обим производње ($P=ATC$). Тачан одговор је „Тачно“.

15. У дугорочној равнотежи, у ситуацији у којој предузећа имају идентичне трошкове, могуће је да неке фирме на савршено конкурентном тржишту остварују позитиван економски профит. Да ли је ово тачно или нетачно?

Решење:

Уз испуњене претпоставке, ово није могуће (погледајте скрипту за други колоквијум, стр.23). Тачан одговор је „Нетачно“.

16. Када једно предузеће на савршено конкурентном тржишту повећа своју производњу, можемо да очекујемо да се цена на том тржишту смањи. Да ли је ово тачно или нетачно?

Решење:

Продавци на СК тржишту су превише ситни да би утицали на цену на тржишту. Тачан одговор је „Нетачно“.

17. Предузеће тренутно производи 100 јединица производа дневно. Менаџер обавештава власника да производња 100.-те јединице кошта предузеће 5\$. Предузеће може продати 100.-ту јединицу за 5\$. Предузеће треба да производи 100 јединица уколико жели да максимира профит (или минимизира губитак). Да ли је ово тачно или нетачно?

Решење:

Тренутна ситуација је таква да су изједначени маргинални приходи и маргинални трошкови. Значи, тренутно се максимира профит, односно минимизира губитак. Тачан одговор је „Тачно“.

18. Предузеће ће остати на савршено конкурентном тржишту уколико остварује нулти економски профит због тога што највероватније остварује позитиван рачуноводствени профит. Да ли је ово тачно или нетачно?

Решење:

Тачан одговор је „Тачно“. Уколико предузеће остварује нулти економски профит, оно највероватније остварује позитиван рачуноводствени профит, који не узима у обзир опортунитетне (имплицитне) трошкове, за разлику од економског профита (погледајте скрипту за други колоквијум, стр.1).

19. Предузеће на савршено конкурентном тржишту ће наставити са производњом у кратком року све док тржишна цена превазилази ниво просечног укупног трошка. У супротном, предузеће ће обуставити производњу. Да ли је ово тачно или нетачно?

Решење:

Предузеће на СК тржишту заиста хоће наставити са производњом уколико је цена већа просечног укупног трошка – штавише, оствариваће и позитиван финансијски резултат, тј. добитак. Међутим, у кратком року, уколико цена падне испод нивоа просечног укупног трошка АТС, а и даље превазилази просечне варијабилне трошкове АВС, предузеће неће обуставити производњу већ ће пословати са губитком (погледајте скрипту за други колоквијум, стр.22). Тачан одговор је „Нетачно“.

20. Предузеће тренутно производи 100 јединица производа дневно. Менаџер обавештава власника да производња 100.-те јединице кошта предузеће 5\$. Предузеће може продати 100.-ту јединицу за 4,75\$. Предузеће треба да производи 100 јединица уколико жели да максимира профит (или минимизира губитак). Да ли је ово тачно или нетачно?

Решење:

Тренутни маргинални приход износи 4,75 долара, док је маргинални трошак 5 долара. Стога, профит се не максимира (предузеће треба да смањи обим производње како би дошло до обима производње где се максимира профит). Значи, тачан одговор је „Нетачно“.

21. У дугом року, када је цена већа од просечног укупног трошка на савршено конкурентном тржишту, појавиће се нека предузећа која ће желети да уђу на ово тржиште. Да ли је ово тачно или нетачно?

Решење:

Уколико предузећа остварују добитак (што значи да је цена већа од просечног укупног трошка), ово ће бити подстицај за предузећа да уђу на тржиште између кратког и дугог рока и повећају понуду. Тиме, долази до пада цене, и то све док „маргинално“ предузеће не остварује нулти економски профит (погледајте скрипту за други колоквијум, стр.21). Тачан одговор је „Тачно“.

22. Када једно предузеће на савршено конкурентном тржишту смањи произведену количину, можемо очекивати да цена на овом тржишту порасте. Да ли је ово тачно или нетачно?

Решење:

Предузећа на СК тржишту су превише ситна да би утицала на тржишну цену својом одлуком о обиму производње. Тачан одговор је „Нетачно“.

23. Предузеће које максимира профит на савршено конкурентном тржишту ће повећати производњу када је просечни приход већи од маргиналног трошка. Да ли је ово тачно или нетачно?

Решење:

Просечни приход заправо представља цену P . Такође, на СК тржишту цена је једнака маргиналном приходу (погледајте скрипту за други колоквијум, стр.17-18). Уколико је маргинални приход већи од маргиналног трошка, предузеће треба да повећа обим производње како би дошло до оптималног обима где се максимира профит (изједначење маргиналних прихода и маргиналних трошкова). Тачан одговор је „Тачно“.

24. Предузеће на савршено конкурентном тржишту ће обуставити производњу у кратком року, али ће остварити губитак уколико је тржишна цена мања од просечног варијабилног трошка предузећа. Да ли је ово тачно или нетачно?

Решење:

Предузеће на СК тржишту обуставља производњу у кратком року уколико је цена мања од просечног варијабилног трошка (погледајте скрипту за други колоквијум, стр.22). Тачан одговор је „Тачно“.

25. Криву понуде предузећа на савршено конкурентном тржишту представља крива просечног варијабилног трошка која се налази изнад минимума маргиналног трошка. Да ли је ово тачно или нетачно?